

ρίξη ὄπλου ἐπὶ τοῦ ὤμου. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ ταυτότης του ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ τραύματος τούτου, τοῦ ὁποίου διετήρησε πάντοτε τὴν ἴχνην.

Τῷ 1849 ὁ Λιβιγιστὸν ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν βόρειον Ἀφρικὴν. Κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐκδρομὴν μετὰ δύο τολμηρῶν ἀνδρῶν, τοῦ Murray καὶ τοῦ Oswell, ἠκολούθησε τὸν Ζουγά καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν λίμνην Νκαγαμί, ἀφοῦ διέτρεξε 4800 χιλιόμετρα.

Τῷ 1851 ὁ Λιβιγιστὸν εἰσδύει εἰς τὰς μὴτω διερευνηθείσας χώρας τοῦ Μεγαλοῦ, διέρχεται διὰ τῆς πρωτευούσης αὐτῶν Σαβετοάνης καὶ προχωρῶν εἰσέτι θαυμάζει τὴν φυσικὴν καλλονὴν τοῦ νέου τούτου τόπου. Πεδιάδες κατάφυτοι, ὑπὸ ποταμῶν καὶ ρυάκων διαρρέζουμαι, ἔδαφος μεταλλοφόρον, κοιλάδες εὐφροει, ἄπειροι λίμναι, πληθυσμὸς φιλήτοχος καὶ ἐργατικὸς, παρουσιάζονται πρῶτον ἤδη εἰς τὰς ὄψεις τοῦ περιηγητοῦ.

Τοῦ λοιποῦ ὁ Λιβιγιστὸν βαδίζει ἀπὸ ἀνακαλύψεως εἰς ἀνακάλυψιν, τῷ δὲ 1852 μετὰ μυρίους κινδύνους καὶ κόπους ἀτρύτους, προχωρεῖ μέχρι τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Ἀφρικῆς καὶ φθάνει εἰς Ἅγιον Παῦλον τῆς Λοιάνδας, σταθμὸν πορτογαλλικόν.

Καίτοι ἔχων ζῆλον ἀιατάβητον, ἀναγκάζεται ἑμὸς νὰ διακόψῃ τὴν πορείαν του, βαρῶς νοσήσας ἐνεκα τοῦ καμάτου, ἐπὶ μῆνας δὲ ὀλοκλήρους παλαίει κατὰ τοῦ θανάτου.

Ἡ ζωὴ εὐτυχῶς ὑπερίσχυσε καὶ ἡ υγεία ἐπικηλήθει. Μετὰ τὰς σκληρὰς ταύτας δοκιμασίας ὁ Λιβιγιστὸν οὐδὲ ὅπως σκέπτεται ν' ἀνακηυθῆ, πρὸς ματοποιεῖ δὲ ἄλλα σχέδια. Ἔχων τὴν φιλοδοξίαν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ διέλθῃ τὴν ἡπειρὸν καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ πλάτος, ἐξεκίνησεν ἐκ νέου καὶ κατορθώσας τὸ ποθούμενον, ἔφθασε κατὰ τὸν Μάιον τοῦ 1856 εἰς Κιλικίαν πόλιν κειμένην ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας.

Μετὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην περιοδείαν ὁ Λιβιγιστὸν ἐπανέρχεται εἰς Λονδίνον, ἐπιτυχῶν πλείστας ἀνακαλύψεις καὶ συλλέξας νέας ἐπιστημονικὰς πληροφορίας. Ἀπανταχοῦ ἐπευφημεῖται, λαμβάνει δὲ μεγάλα χροστὰ μετὰλλια πρὸς τῶν γεωγραφικῶν συλλόγων τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου. Τὴν πρώτην ταύτην περίοδον τοῦ βίου αὐτοῦ ἐξιστόρησεν ὁ Λιβιγιστὸν ἐν συγγραφῇ, ἣτις ἔτυχε γενικῆς ἐπιδοκιμασίας.

Ἀποπερατώσας τὴν γεωγραφικὴν τοῦτο μνημεῖον ἐπιχειρεῖ νέας διερευνήσεις μετὰ τῶν ὁποίων ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ τοῦ ποταμοῦ Ζαμβέζη. Ἀπροσδόκητα θεάματα παρουσιάζονται εἰς τὸν περιηγητὴν μετὰ τῶν πολυκαίθμων διωρῶν τοῦ μεγάλου ποταμοῦ, ὅστις βρέχει μίαν τῶν πλουσιωτάτων καὶ περιεργωτάτων χωρῶν τοῦ κόσμου. Ἐν τῇ γονίμῳ ταύτῃ γῇ ὁ Λιβιγιστὸν ἔπαθε μέγα δυστύχημα ἀπολέσας τὴν δυστυχῆ γυναῖκα, ἣτις ἔσχε τὸ θάρρος νὰ γίνῃ σύζυγός του.

Μεταβὰς ἐκ νέου εἰς Ἀγγλίαν, ὁ Λιβιγιστὸν σχεδιάζει τῷ 1864 νὰ ἐξερευνηθῇ τὸ μυστήριον τὸ καλύπτει τὰς πηγὰς τοῦ Ζαῖρου, ἐγκαταλείπει δὲ διὰ παντός τὸ πάτριον ἔδαφος.

Ὁ διερευνητὴς ἐξακολουθεῖ μέχρι τέλους τὰς ἀνακαλύψεις αὐτοῦ. Κατὰ τὸ τελευταῖον ταξείδιόν του, ὁ τολμηρὸς ἀνταποκριτὴς τοῦ «Κήρυκος» τῆς «Νέας Ἰόρκης», ἀποσταλὸς ἵνα μάθῃ τὰ κατ' αὐτὸν καὶ χορηγῆται αὐτῷ βοήθειαν, τὸν εὐρίσκει ἐν Οὐζζιλζί, παρὰ τὴν λίμνην Ταγκανίκαν. Ἐκεῖ προσβάλλει αὐτὸν ἀσθένεια, ἣτις καταβάλλει τὰς σωματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, ἀλλ' ὁ Λιβιγιστὸν θέλων νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον του παραβλέπει τὰ προμηνύματα ταῦτα τοῦ ἐξηντημένου σώματός του. Τῷ 1872 ὁ δόκτωρ γίνεται ἄφαντος, ἐν δὲ παρέρχεται ἔτος χωρὶς ν' ἀκουσθῆ τι περὶ αὐτοῦ, ὅτε αἴφνης διακίθεται ἡ εἰδήσις περὶ τοῦ θανάτου του καταλυπήσασα τὴν Εὐρώπην ἅπασαν.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου 1873 ὁ περιηγητὴς διελθὼν τὰ μετὰ τῶν Λουκσυλά καὶ τοῦ ὄροπέδιου τοῦ Λοβίζα κείμενα ἔλη, ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν πορείαν του. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ οὐδὲ ὅπως εἶχε καταβληθῆ, ἀλλὰ τὸ σῶμά του εἶχεν ἐξηντηθῆ ἐκ τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς δυσεντερίας, καὶ ἐκ τῶν στερήσεων καὶ τῶν κόπων οὖς ἐπὶ δεκαοκτὼ ὅλα ἔτη ὑπέστη. Τῇ 4 Μαΐου 1873 ἐξέπνευσεν εἰς τὸ ὄροπέδιον τῆς Λοβίζας ἐν ἡλικίᾳ πενήτηκοντα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν, ἔχων περὶ αὐτὸν πιστούς τινας ὑπηρέτας.

Ὁ ὑποπλοίαρχος Καμερών, ὁ Μόρφου καὶ ὁ δόκτωρ Διλλὸν, ἐκδρομῶντες πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ διασῆμου περιηγητοῦ, ἀφίκοντο εἰς Ζανζιβάρην ἕκ μόνος μῆνα πρὸ τῶν θανάτου του, παρέλαβον δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ. Τὴν 16 Ἀπριλίου 1874 τὸ σῶμα τοῦ Λιβιγιστὸν ἀπεβιβάσθη εἰς τὸ ἀγγλικὸν ἔδαφος μετὰ ὀκτὼ ἐτῶν ἀπουσίας, μετανεχθὲν δὲ εἰς Λονδίνον ἐξητάσθη ὑπὸ τοῦ σὴρ Οὐίλλιαμ Φεργυσσῶν. Τὸ ὄστυν τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, τὸ ὁποῖον οἱ ὀδόντες τοῦ λέοντος εἶχον συντρίψῃ πρὸ τριάκοντα ἐτῶν, ἐβεβαιώσας τὴν ταυτότητα τοῦ πολυτίμου λειψάνου.

Τὸ σάββατον, 18 Ἀπριλίου 1874, τὸ σῶμα τοῦ Λιβιγιστὸν εὐλαβῶς μετακομισθὲν ἐν μέσῳ πλήθους πολλοῦ καὶ εὐσεβοῦς, κατατέθη εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν, τὴν Μονὴν τοῦ Οὐεστμίνστερ.

Ὅταν ἀναλογισθῶμεν τὰς προόδους, ἃς ἡ γεωγραφία ὀφείλει εἰς τὸν Λιβιγιστὸν, αἰσθανόμεθα ἐκπληξιν καὶ θαυμασμὸν μέγιστον. Πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἐν Ἀφρικῇ ἐπιφανὴς ἀγνωστος τριῶν ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, εἰς τὸν ταπεινὸν δὲ ὑφάντην τῆς Γλασκώθης ἐπεφυλάττετο ἡ δόξα τοῦ νὰ διαγράψῃ τὰς ὁδοὺς τοῦ μέλλοντος καὶ νὰ ἐργασθῆ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἐγχωρίων, ὧν ὑπῆρξεν, οὕτως εἰπεῖν, ὁ προφήτης καὶ ὁ εὐεργέτης.

δὲ ἡμᾶς αὐτοὺς, νομίζοντας ὅτι ὁ θάνατος θὰ φανῆ ἡμῖν καὶ ἐκ τοῦ πλησίον τοιοῦτος, ὁποῖος ἐκρίθη παρ' ἡμῶν μακρόθεν· τὰ δὲ ἡμέτερα αἰσθήματα τὰ φύσει δειλᾶ, κακῶς ἐκλαμβάνομεν ὡς ἀρκούντως ἰσχύοντα, ὅπως μείνωσιν ἀκράδαντα ἐν ὕψει τῆς δεινοτέρας τῶν δοκιμασιῶν.

Κακῶς δ' ἐπίσης γινώσκομεν τῆς φιλαυτίας ἡμῶν τὰ ἀποτελέσματα, παραδεχόμενοι ὅτι δύναται αὕτη νὰ ὑποβοηθήσῃ ἡμᾶς πρὸς καταφρόνησιν τῆς δυνάμεως, ἥτις ἀναγκαίως θὰ καταστρέψῃ τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν ἅπασαν. Ὁ δὲ λογισμὸς, ὃ ἐν παντὶ πολλὰς παρέχων ἡμῖν καταφυγὰς, εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ἀσθενὴς κατὰ τὴν τοῦ θανάτου συνάντησιν, καὶ δὲν δύναται νὰ πείσῃ ἡμᾶς πρὸς παραδοχὴν τῶν περὶ τοῦ τέλους ἡμῶν εἰκασιῶν. Αὐτὸς δὲ ἀπ' ἐναντίας ὁ λογισμὸς προδίδει ἡμᾶς συνήθως, καὶ ἀντὶ νὰ ἐμποιήσῃ ἡμῖν τὴν καταφρόνησιν τοῦ θανάτου, χρησιμεύει ὅπως ἀποκαλύψῃ ἡμῖν τὸ τρομερὸν αὐτοῦ καὶ τὸ φρικτὸν. Ἐν δὲ μόνον δύναται ὁ λογισμὸς νὰ κατορθώσῃ. Δύναται δηλαδή νὰ συμβουλευσῇ ἡμᾶς νὰ ἀποσπάσωμεν τὰ βλέμματα ἡμῶν ἀπὸ τῆς εἰκόνος τοῦ θανάτου, στρέφοντες αὐτὰ πρὸς ἄλλα ἀντικείμενα. Ὁ Κάτων, λόγου χάριν, καὶ ὁ Βροῦτος προσήλωσαν τὸν νοῦν αὐτῶν εἰς ἀντικείμενα θαυμαστά. Πρὸ τίνος δὲ ὑπέρτης τις ἤρεσκε νὰ χορεύσῃ ἐπὶ τοῦ ἰκρίωματος, ἐφ' οὗ ἔμελλε νὰ στρεβλωθῇ, βασανιζόμενος. Τουτέστιν, ἐκ διφορῶν ὁρμώμεθα αἰτιῶν, τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως εἶναι τὸ αὐτό. Ἀληθεύει δὲ, ὅτι ὁσηδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ μεταξὺ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν καὶ τῶν κοινῶν ἀνθρώπων διαφορά, μυριάκις καὶ οὗτοι καὶ ἐκεῖνοι ἐδέχθησαν τὸν θάνατον μετὰ τῆς αὐτῆς ἀταραξίας. Ἄλλ' ἡ πρὸς τὸν θάνατον καταφρόνησις τῶν μεγάλων ἀνδρῶν πηγὴν ἔχει τὸν ἔρωτα τῆς δόξης, ὅστις ἀποκρύπτει αὐτοῖς τὸν θάνατον. Οἱ δὲ κοινοὶ ἄνθρωποι καταφρονοῦσιν αὐτὸν, διότι τῶν φώτων αὐτῶν ἡ σμικρότης ἐμποδίζει αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ λάβωσιν ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ μεγέθους τῆς συμφορᾶς αὐτῶν, ἀφίνει δὲ αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ στρέψωσι πρὸς ἄλλα πράγματα τὰς σκέψεις αὐτῶν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Καλὲ, ξεύρατε καὶ δὲν εἶνε εὐμορφὸν πρᾶγμα ἀπὸ μέρους σας νὰ περάσῃ τόσος καιρὸς καὶ νὰ μὴ μοῦ γράψητε δύο λέξεις, φίλη μου! Ἐλεγεν ἀκκιζομένη ἡ κυρία Α . . . πρὸς τὴν κυρίαν Β . . .

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία μου, διότι σὲς ἐγροψα. Ἐξεπλάγην μάλιστα πολὺ, μὴ λαμβάνουσα ἀπάντησίν σας.

— Ἀλήθεια, ἡ κυρία ἔχει δίκαιον, ἀνεφώνησε τότε ἡ μικρὰ Μαρία. Δὲν τὸ ἐνθυμῆσαι, μαμά; Εἶπες μάλιστα ὅτι ἡ ἐπιστολὴ δὲν ἤξιζε τὴν δακρῶν ποῦ ἔδωκες εἰς τὸν γραμματοκομιστήν!

* * *

* Ἐν τινι Γυμνασίῳ :

Καθηγητής.— Ἀγαπάτε νὰ μοῦ εἴπητε ποία εἶνε ἡ κυριωτέρα ιδιότης τῆς θερμότητος;

Μαθητής.— Ἡ διαστολὴ τῶν σωμάτων.

Καθηγητής.— Φέρετε ἐν παράδειγμα.

Μαθητής.— Ἡ αὔξησις τῶν ἡμερῶν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θέρους.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

* Ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις κάλλιστα ἐκεῖνον, πρὸν δὲν ὀμιλεῖ, καὶ μάλιστα ὅταν εἶνε προσκεκλημένος εἰς ἐσπερονὴν συναναστροφὴν, ἀποδεικνύει μάλιστα τὸ ἐξῆς γεγονός.

* Ἐν τινι οἰκίᾳ ἐδίδετο μεγάλη συναναστροφή. Ὁ κόσμος ἦτον ἐν ἀρχῇ ζωηρός· οὐχ ἦττον ὅμως ἡ εὐθυμία ἐπὶ τέλους ἤρχιζε νὰ ἀπομαραινέται μὲ ὄλην τὴν προσπάθειαν, ὅσην κατέβαλλεν ἡ οἰκοδέσποινα, ὅπως τὴν ζωογονήσῃ. Εἷς τῶν προσκεκλημένων ἰδίως ἐνόμιζεν ὅτι εὐρίσκεται ὅχι εἰς διασκέδασιν, ἀλλ' εἰς ἀγγαρσίαν, ἔχασματό δὲ τόνον, ὥστε ἦτο κίνδυνος νὰ ἐξαρθρωθῶσιν αἱ σιαγόνες του. Οὗτος παρατηρήσας αἴφνης κύριόν τινα, στηριζόμενον ναυελῶς ἐπὶ τῆς ἐστίης, καὶ θεωροῦντα εὐθύμως τὴν συναναστροφὴν, ἐκλαμβάνει αὐτὸν ὡς ἓνα τῶν κεκλημένων, ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, καὶ,

— Δὲν νομίζετε, τὸν λέγει, ὅτι οἱ οἰκοδεσπότες εἰδῶ δὲν γνωρίζουν καθόλου πῶς νὰ δέχωνται; Ἦτο χιλιάκις προτιμότερον νὰ μὴ ἐνοχλήσωσι τοὺς ἀνθρώπους παρὰ νὰ τοὺς προσκαλέσωσιν εἰς τοιαύτην πλῆξιν. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀναχωρῶ. Ἐρχεσθε καὶ σεῖς;

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀπεκρίθη ὁ ἄλλος, διότι δὲν δύναμαι νὰ λείψω.

— Διατί;

— Διὰ λόγον φυσικώτατον, κύριε. Εἶμαι ὁ οἰκοδεσπότης.

!!!!

IGNAS.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Αἱ παρεκτροπαὶ τῆς νεότητός μας εἶνε συναλλαγματοεικελῆ ἐκδιδόμεναι εἰς λογαριασμὸν τοῦ γῆρατός μας, καὶ πληρωτέαι ἐντόκως μετὰ τριάκοντα ἔτη.

* * Εἶνε πάντοτε χρήσιμον νὰ λαμβάνῃ τις μᾶθημα, ἔστω καὶ παρ' ἐχθροῦ· ἀλλ' εἶνε πολλὰκις ἐπικίνδυνον νὰ δίδῃ τις μᾶθημα, ἔστω καὶ εἰς φίλον.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πρὶν παρατεθῶσιν εἰς τὴν τράπεζαν τὰ βραστά αὐγά, δύναται τις κάλλιστα νὰ βεδιωθῇ ἐὰν εἶνε καλὰ ὡς ἐξῆς: Τὰ νωπὰ, ἀφ' οὗ βράσουν, φυλάττουν ἴσον τὸ βᾶρος ὅσον εἶχαν καὶ πρὶν βράσουν. Τὰ ἔωλα ἐξ ἐναντίας ἀποβάλλουσιν ἕως 2 ὀγκοῦ ἐκ τοῦ βάρους των. Ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ τὰ ζυγίσῃς πρὶν καὶ ἀφ' οὗ τὰ βράσῃς.